

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravnistvo in ekspeditja v „Katol. Tiskarni“, Vodniške ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 161.

V Ljubljani, v četrtek 16. julija 1896.

Letnik XXIV.

Liberalci v službi naroda.

Z Dolenjskega 15. jul.

Prav nepričakovano so se naši slovenski liberalci zopet skazali proti svojemu narodu. Toraj tudi olajšave, katero sama znana šolska novela iz leta 1883, glede obiskanja šolskega pouka, dovoljuje v gotovi meri, ne privošči našemu ubogemu ljudstvu! Gospodarske in druge razmere naše večinoma gorate dežele so take, da je celodnevni pouk za ljudstvo velikokrat že kar neznosno breme. To vemo dobro mi, ki obravnavamo vsak mesec šolske zamude. S solznimi očmi se stariši izgovarjajo: „S čem bomo preživljali svojo ubogo deco, odkod bode kruh, odkod obleka, ako bo ostajala po celi dan v šoli“. Ostrejših opazk nočem zapisati.

Kako potrebni so pri vsakdanjih kmetijskih opravilih že 7—12 letni otroci, to bi bogme moral vedeti tudi gospod Poljanski Ivan. Jednako znano bi mu moralo biti, koliko smo se mi nekdanj naučili, in to le samo v 4 — štirih — šolskih letih, in po 4 — štiri — ure na dan, in sicer za svoj viši namen, za prestop v srednje šole. In sedaj pa naj potrebujejo otroci za pouk v svojih vsakdanjih kmetijskih razmerah po 6 — šest — šolskih let, in po 5 — pet — oziroma 5½ ure na dan? Toraj mi smo potrebovali k godnosti za srednje šole le okrog 920 učnih ur (46 tednov po 20 ur) na leto, t. j. 4 leta: 3680 učnih ur. Ali dandanes pa naj res potrebuje dete za dosego ljudsko-šolskega smotra po celih 1150 učnih ur na leto, t. j. v 6 letih celih 6900 učnih ur? — toraj celih 3220 ur več, kakor mi nekdanj! Toda kje si „Dijogenova svetilka“, da nam pokažeš tisto višo učenost, koja se dosega dandanes v ljudski šoli, proti oni učenosti iz naših časov? Naj bi se vendar gledalo, da dandanašnje učilnice ne bi bile za ljudstvo — mučilnice!

Priznati se mora, da naša vlada za blagor ljudstva ni brez srca. Olajšati šolsko breme predložila je l. 1883 šolsko novelo. Vsaj nekoliko razbremeniti vsestransko stiskanega davkoplačevalca sprejeta je bila v državnem zboru z veliko večino vladna predloga o prosti legalizaciji. Gotovo tudi ni vlada nasprotna misli in nameri, da naj bi se od jedne strani posestnikom za slučaj nesreče zagotovila pomoč, in od druge strani pa naj bi se s zavarovalnimi doneski podpirala naša javna deželna blagajna, — a ne ptuji kapital. Toda kedo je nasproten, kedo ropota zoper nameravano deželno zavarovalnico? Kedo ne privošči siromašnemu ljudstvu navedenih olajšav pri šoli in pri legalizaciji? To so nevredni sinovi baš ovega ljudstva, domačini, — slovenski liberalci! Dobro si to zapomnimo!

B.

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. julija.

Verouk na štajerskih višjih realkah.

Nedavno smo poročali, da je odredilo naučno ministerstvo z odlokom dné 18. junija, da se učni načrt za zadnje tri razrede realk tako spremeni, da se določi za verouk jedna ura v tednu in vsled tega zmanjša število ur za manj važne predmete. S tem odlokom je pa dregnulo naučno ministerstvo v sršeno gnezdo in glasilo štajerskih liberalcev priobčuje včerajšnji številki fulminanten članek proti naredbi, ki se je izvedla brez vednosti štajerskega deželnega zbora in ki je pogubonosna z ozirom na nemški jezik in — čujte, tudi z ozirom na vero samo. V pojasnilo zadnje trditve navajamo tu nekaj stavkov iz omenjenega članka. „Višji realci so že itak preobloženi z obligatnimi predmeti, in sedaj naj se uvede še jeden obligaten predmet! Ako se že namerava znižati število ur za nekatere manj važne

predmete, tedaj naj se vporabijo dotične ure za — nemški jezik, ki se še vedno premalo (?) goji. Pa tudi z verskega stališča ne moremo priporočati take naredbe. Debeli zvezki Martinove izdaje bodo pokvarili še tisto malo trohico verskega duha, katerega so si ohranili iz otroških let. Stajerski deželni zbor naj nalik koroškemu deželnemu zboru stori potreben korak, da se odstrani preteča nevarnost!“ Štajerski liberalci se bojé toraj mej drugim, da bo z uvedbo verouka na višji realki izginil verski duh iz mladeniških src, ko ima ravno nasproten namen, da namreč utrdi mladino tudi za poznejšo dobo. Nadaljna želja, naj se mesto verouka goji nemški jezik, je popolnoma neumestna, saj je na višjih realkah tako vse nemško. Ako pa menijo, da sedanje ure za nemški jezik ne zadostujejo v ohranitev nemštva, tedaj je pa res zelo na slabih nogah in je najumestneje, da poberó svoja kopita in se podajo mej Tevtonce, ti jih morda še rešijo pred slovenizmom.

Resolucije levovskega katol. shoda so židovskim liberalcem trn v peti. — Posebno pa se jeze nad resolucijo, v kateri se prebivalstvo pozivlje, naj ne kupuje svojih potrebščin pri židovskih špekulantih, in da se mora delovati na to, da državni zbor v najkrajšem času sklene zakon, ki bo prepovedoval židom prodajo in izdelovanje liturgičnih podob. Potrebo takega zakona ne čutijo samo prebivalci Galicije, marveč vseh avstrijskih kronovin, kajti brezvestni židovski špekulantje preplavljajo celo monarhijo s svojimi nič vrednimi izdelki in sleparijo nevedno ljudstvo. Ker pa židovskim tovarnarjem ravno ta stvar največ nese, zato ne morejo prikriti svoje velike jeze nad resolucijami katoliškega shoda.

Skupni finančni minister Kallay je na potu v Bosno in Hercegovino in namerava porabiti več tednov za nadzorovanje posamnih državnih naprav v okupiranih deželah. Minister ima sedaj lepo priliko, da se osebno prepriča o ondodnih

LISTEK.

Od Adrije.

Gradež, dne 10. julija.

1. Iz Ajdovščine v Gorico.

Danes zjutraj sprehajal sem se ob južnem obzidju na otoku Grado. Morje lesketalo se je v srebrno-rumenih barvah; v daljini vzdigali so se večji in manjši valovi ter bližajoči se suhini s pljuskanjem in šumom spirali brežine. Oko je zrlo proti Benetkam, proti Istri, proti Trstu, proti severu, kjer štrli kvišku mogočni zvonik oglejske bazilike, proti Kranjski strani, kjer sem v sivih meglah ugledal ponosni Nanos, Hrušico nad Podkrajem, Špik nad Črnim Vrhom.

Okó je obstalo nad temi gorami, ker so domače, ker so slovenske. In v hipu ušle so misli v one kraje, katere sem gledal v daljavi: kako drugačno življenje je tamkaj in kako drugačno življenje je tukaj. Poletni čas ima človek toplice povsod, a gospodje zdravniki so bili mnenja, da je treba za-me še posebnih toplic. In res: toplice v dvojnem pomenu so tukaj v Gradežu, ne samo jedne gorke v morju, marveč tudi druge gorke radi nenavadne vročine. Morda vstrežem komu, ako nekoliko opišem

ta kraj, ki je bil nekdanj slovit v adrijanskem morju, pa je pozneje postal pozabljen in osamljen, dokler ga ni celotni pozabljivosti otelo ondodno kopališče.

Bilo je 6. julija.

Vročina huda. Tisti dan sedem v Ajdovščini na pošto. Pričakovati je bilo, da voznja v taki vročini ne bo prijetna. Vresnici je kuhalo v poštnem vozu, kakor v peči. Tovariša sem dobil samo jednega — orožnika. Pozdravim ga običajno. Odgovori mi hrvatski. Razplete se govor, od kod in kam. Tudi sopotnik bil je namenjen v Gorico. Povpraševal je razne reči. Nazadnje pové, da je tudi on Vipavec, pa je že več let na Hrvatskem, da je že skoro pozabil slovenščino.

Pot od Ajdovščine dalje se polagoma dviguje kvišku. Na levi ostane mesto Sv. Križ s kapucinskim samostanom; s Križa je krasen razgled po okolici. Na desni pa so v podnožju Čavna posejane goste vasi in duhovnije goriške nadškofije. Svet je stopnjičast in deloma skalovit, kakor na Krasu. Ob cesti vrsté se njive in plante in murbe, in drevje in hrastje — jedno za drugim. Svet proti Črničam ni videti rodoviten. Kak Gorenjec od Smlednika ali Loke bi se čudil, kako morejo tu ljudje živeti. A živijo vendar. Glavni dohodek jim je trta. Kak postranski krajecar pa vjamejo s kupčijo.

Opazujoč ljudi ob cesti kmalu spaziš, da je na goriški strani voznja drugačna, kakor to stran Hubeljna, dasiravno je jedna in ista vipavska dolina. Tudi hišna zidava se razlikuje; ob državni cesti je več jednonadstropnih hiš lično zidanih. Gori višje pa so kakor lastavična gnezda v goro prilepljene goste vasi, nekatere obdane s prijetnim zelenjem. Če bi tukaj belili hiše, bi bil pogled v podnožje Čavna prav prijazen.

Med vožnjo pristopi še jeden sopotnik, kmetski mož iz G.

„Kam pa vi, oče?“

„V Gorico — imam ženo bolno,“ bil je odgovor.

Mož je bil pristen Vipavec, beseda mu je tekla kakor toča. A vrhu tega je govoril nenavadno čisto slovenščino. Poznalo se mu je, da bere časopise. To je tudi hotel pokazati s tem, da je kmalu zavlil pogovor na goriško politiko. Prav res nisem bil razpoložen, da bi razpravljaj o politiki, tem manj, ker sem čul, da med neznanci ne govori ne o veri in ne o politiki. Pa mož je le drezal ter nazadnje kar naravnost vprašal, kaj mislim o zadnjem dogodku v Šempetru. Povedal sem mu kratko, da je sramotno, kar se je izvršilo, in tem bolj žalostno, da nekateri Slovenci podpirajo socijalne demokrate. Kaj bodo s

7 m

razmerah, katere gotovo niso tako sijajne, kakor jih je slikal povodom zadnjega zasedanja delegacij.

Položaj v Bolgariji je postal v zadnjem času zelo kritičen. Nobena izmed mnogih strank nima gotovega programa, še celo v makedonski agitaciji je zaslediti v poslednjem času dvojni tok, katerega provzročujejo člani novega in starega odbora. Politika Stojlovega ministerstva je tudi zelo nejasna, ker dobiva ministerski predsednik tajna navodila iz Karlovih varov. Rusija ves ta razvoj opazuje z mirnim očesom in čaka samo ugodne prilike, zelo ne ljubo ji je pa po poročilu „Novosti“, da se pečajo bolgarski krogi pod rusko masko z avstrofilsko politiko. S tem mari skoro gotovo na pogajanja v avstro-ogersko vladu glede nekaterih sprememb z carinski in trgovinski pogodbi. Iz vsega se vidi, da se Bolgarija kmalu ne bo smela geniti brez vednosti Rusije.

Novo italijansko ministerstvo. Italija je debila z včerajšnjim dnem zopet nekaj novih ministrov. Izmed 10. marca l. l. imenovanih ministrov jih je ostalo pet v prenovljenem kabinetu, mej tem ko je ostalih pet namestil Rudini z novimi močmi. Umakniti so se morali zunanji minister vojvoda Cae-tani di Sermoneta, zakladni minister Colombo, vojni minister Ricotti, minister za javna dela Perazzi in Carmine, minister za poštne in telegrafne zadeve. Na njihovo mesto pa pridejo nastopni močje: Visconti Venosta, katerega začasno nadomestuje ministerski predsednik Rudini, Luzzatti, general Pelloux, Prinetti in Sineo. Na prejšnjem mestu so ostali pomorski minister Brin, pravosodni minister Costa, minister za finance Branca, za nauk Gianturco in poljedelski minister Guiccardini. Codronchi ostane minister brez portfelja kot komisar za Sicilijo. Novi zunanji minister Visconti Venosta je že prevčera-njim izjavil, da vsprejme ponujeno mu mesto, ker rad ugodi želji svojega nekdanjega sobojevnika, namreč Rudinija, in ker si bode štel v čast, sodelovati pri mirovni politiki, ki je zagotovljena s trozvezo, za katero je porabil v letu 1867 svoje najboljšje moči. Italijanski listi se različno izražajo o novem voditelju zunanje politike. „Riforma“ piše mej drugim, da bode Venosta potisnil Italijo za celih 25 let nazaj in se bode trudil za ono cerkveno politiko, ki bo dovedla državo do odpovedi, „Tribuna“ ga pa vpraša, bode li dal poroštvenemu zakonu, kakoršnega je izdelal s posredovanjem škofa Strossmayerja, oni pomen, za katerega je gorel v letu 1870. Kakor se vidi, novi mož ne bode posebno ugajal cerkvi sovražnim elementom in ravno vsled tega bi bilo želeli, da bi se vzdržal dalje časa na krmilu zunanje politike, kakor pa njegov prednik.

Severno ameriške zvezne države dobe v kratkem novega predsednika. Kakor znano, bojujejo se za prvenstvo tri večje stranke, namreč republikanci ali pristaši zlate veljave, pristaši srebrne veljave in demokratje. Mac Kinley ima v New Jorku in v zahodnih državah sploh nekoliko upanja, da prodre pri bodoči volitvi, toda nima pa na svoji strani vzhodne polovice, ki je v marsičem odločilna. Ako še pomislimo, da bode precejšna množica de-

tem dosegli? Kaj s tem kažejo svoje katoličanstvo? Gotovo pa bode zadnji dogodek katoliški stvari na Goriškem več v korist, kakor na škodo. Moj tovariš je pritegnil za meno, ali iz srca ali ne, tega ne vem, spoznal pa sem, da mož bere „Primorski List“.

V Črničah je veliko pošteno poslopje in prijazna cerkev poleg ceste. Spomnil sem se pokojnega profesorja Marna, ki nam je pravil o nekem napisu na črniški cerkvi. Hotel sem si ta napis ogledati.

A krenivši proti črniški cerkvi pozdravi me znanec iz St. V. Treba je bilo odzdraviti. Pomudivši se nekoliko v pogovoru bila je pošta odpravljena in voz je drčal zopet dalje navzdol proti — Šempasu.

Šempas je primerna velika duhovnja; šteje blizu 2000 duš. Lepa je šempaska okolica. Čaven je nad Šempasom precej obraščen in kosmat. Hiše in cerkve, v daljini kronberški grad, delajo kraj zanimiv, da najdejo oči dovolj zabave. Proti jugu pa se razprostira širna ravan — šempasko polje. Po bujnih travnikih so se sukale dolge vrste koscev, kakor bi vojaki imeli svoje vaje. Znana pa je šempaska burja. To ni čudno, ker planota in gorovje je pri Šempasu zelo podobno onemu pri St. Vidu, kjer razsajajo zimski čas najhujši viharji.

Kolikor bližje si Gorici, tem zanimivejši postaja potovanje. Vhod v Gorico od vipavske strani je

mokratov glasevala z republikanci, ki se ustavljajo srebrni veljavi, tedaj se uvidi, da še ni zagotovljena Mac Kinleyeva izvolitev in vseh predsedniške volitve je sedaj še popolno negotov.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. julija.

(Občni zbor „Katol. tiskovnega društva“) je v sredo dne 15. t. m. v odbor za naslednjo triletno poslovno dobo izvolil vse dosedanje odbornike, mesto umrlih gg. Zige Bohinca in Karola Kluna pa sta odbrana gg. Jan. Oblak, mestni kapelan pri sv. Jakobu, in Rok Merčun, podvodja v semenišču. Prevz. gospod pokrovitelj pa je v smislu društvenih pravil imenoval svojim zastopnikom v odboru g. prelata dr. J. Kulavica. — Popoldne istega dne se je konstituiral novi odbor ter si izvolil predsednikom prof. Ant. Zupančiča, podpredsednikom kanonika Janeza Sušnika, tajnikom vodjo Jos. Lesarja, blagajnikom semeniškega podvodjo Roka Merčuna. Nadzornika tiskarne in bukvarne ostaneta gg. dr. Franc Lampe in prof. Ant. Kržič.

(Deželni predsednik baron Hein) se je odpeljal danes dopoldne s svojo soprogo za nekaj časa na Dunaj.

(Slovenščina pri držav. železnici.) Poroča se nam: Dopis v zadnjem Vašem cenjenem listu iz Istre o čudnih razmerah pri drž. železnici na Primorskem znači, kako tlači irredenta naš jezik. Načelnik v Buzetu je znan — zagrizen lahon in nasprotnik Slovanom. Gotovo je, da je samo radi tega zavrnil vožnji list, ker je bil pisan slovensko. — Do tega nima pa po železniškem navodilu nikake pravice in obratno vodstvo v Trstu mora stranki pritrditi in preklicati svoj odlok oziroma povrniti stranki vse stroške, koji so radi tega narastli. (Tarif 1 A § 51 Cap. XXIII. Ausser in deutscher Sprache können die Frachtbriefe in Oesterreich in denjenigen Kronländern, in welchen mehrere Sprachen landesüblich sind, auch in anderen Landessprachen ausgefüllt werden. Im Gebiete der ungarischen Krone kann die Ausfertigung in ungarischer oder deutscher, in Kroatien auch in croatischer Sprache erfolgen. Sofern aber die Sendungen nach Stationen bestimmt sind, in welchen die zur Ausfertigung des Frachtbriefes gebrauchte Sprache nicht landesüblich ist, ist allen in den Frachtbriefen enthaltenen anderssprachigen Eintragungen eine genaue deutsche Uebersetzung beizufügen. Bei Sendungen von Kroatien nach Ungarn ist statt der deutsch. die ungar. Uebersetzung beizufügen.) Da je Skotjaloka — Bischoflack to mora uradnik vedeti; ako ne ve, mora si postajo poiskati in zato imajo vse postaje pomož. knjige; ako bi načelnik v Buzetu v roke vzel knjigo: „Verzeichnis der Post- und Telegrafien Aemter ferner der Eisenbahn- und Dampfschiffstationen in Oesterreich-Ungarn und in Bosnien und Herzegovina zum Amtsgebrauche. Verfasst vom k. k. Handelsministerium“, vdobil bi na strani 375: „Skofjaloka siehe Bischoflack“. Stvar bila bi rešena. Dotični želez. uradnik gotovo samo iz lahonske hudobije tega ni storil — in vodstvo še to podpira. Dotična

uprav slikovit. Povsod griči, obraščen z drevjem, ljubeznjivi holmi, s priprostimi pa tudi z elegantno modernimi vilami, brda z bujnimi vinogradi in nasadi. Kraški svet izgine do cela.

Gorica je bolj domače, pa jako prijazno mesto. Zdi se mi, da bi se v Gorici takoj privadil. Vzlasti ugaja očem, da ima Gorica toliko zelenja. Povsod je polno nasadov, cvetličnjakov, drevoredov. Posebno po novih ulicah so hiše daleč vsaksebi, tako da ostajajo med poslopji še prostorna dvorišča. Ulice goriške se nam zdé lepše, kakor v Ljubljani. Če bi se stavile še bolj visoke hiše, dobile bi ulice velikomestno obliko.

V drugih ozirih pa je Ljubljana naprej. Mestni vrt goriški ni kos ljubljanski „Zvezdi“. Tudi cerkve ljubljanske so mogočnejše. Lepa je cerkev sv. Ignacija na Travniku. Škoda, da se je veliki nekdanji jezuitski samostan moral v teku let preleviti v vojašnico. Ne vemo, kako je to, da se povsod vojašnice stavijo tik cerkev. V zakristiji cerkve sv. Ignacija moli duhovnik „Gratiarum actio“, skozi okno pa mu z bližnjega dvorišča bije na ušesa: „Halb links!“ in „Halb rechts!“

V hotelu „Pri treh kronah“ smo se zvečer vlegli k počitku, kjer je slovenska, prijazna in cena postrežba.

(Dalje sledi.)

stranka naj vloži pritožbo. Samo ako slovenske stranke same delujejo, ukorenini se slovenščina pri železnici v slovenskih pokrajinah.

(Z Bleda) 15. julija. Pri nas se v tako lepem vremenu vse veselo giblje. Vsak vlak nam pripelje kaj novih gostov, ki se za manj ali dalj časa nastanijo v našem divnem kraju. Vzlasti ob nedeljah je vse živo ter se napaja s čarobno krasoto naših dražestnih planin. Kako so pač vsi naši gostje veseli ter izlijo svojo radost v mične pesmice. Pretečeni mesec je prišlo tudi mnogo romarjev v velikih trumah k jezerski Materi Božji. V pondeljek so obiskali blejski otok sosedi Radoljčani ter smo imeli priliko občudovati njih vrlo izvežbani cerkveni pevski zbor. Posestniki vil so s svojimi družinami uže tu, druga stanovanja so skoro vsa oddana. Na Grad pridejo letos zopet stanovat častniki rekonvalescenti, koder dobe zastonj stanovanja, postrežbo in zajuterk. Največ gostov ima seveda kakor vsako leto znani Rikli. Prvi letničarji so njegovi in zadnji gredo od njega. Sedaj jih ima uže nad sto, ki mu pač dobro nesejo. Žive ob kruhu, mleku in zelenjavi, stanujejo v najpriprostejših kolibah, plačajo pa kot v najdražjem hotelu. Večinoma ti bosopetneži ljudem niso v spodbudo, vzlasti v verskem oziru. — Jezerska voda je jako zdrava za kopanje. Sedaj ima uže nad 20° toplote. — Za zabavo je pri nas dobro preskrbljeno. Iz Dunaja prihajajo razni imenitni in neimenitni deklamatorji, igralci, pevci ter se v kakem hotelu producirajo. Prišla je tudi iz dunajskega dvornega gledališča godba devetih mož, ki igra vsak dan v parku izvzemši nedeljo od šeste do osme ure zvečer. Pod vodstvom svojega mojsterskega nam znanega kapelnika svirajo kaj lepo, vpletajo tudi kako našo milo slovensko pesem, ki navadno napravi na tujce kaj dober utis. Ker ima Bled svojo gotovo prihodnost, se kaj pridno zidajo tudi vile. V kratkem bode zgotovljeno tudi zabavišče za letovičarje „Curhaus“ in pri blagoslovljenju začetkom prihodnjega meseca se nam obeta izvanredna slavnost, katere se ima udeležiti celo ekselencia ministerski predsednik Badeni. Tudi za novo šolo je odločen prostor, kjer se bode vežbala naša nadepolna mladina. Le nekaj še pogreša naš lep, svetovnoznani kraj, namreč Bogu spodobne, dostojne hiše Božje. Da bi se tudi to, kar je najbolj potrebno, uže vendar enkrat zgodilo!

(Iz Sorice) dne 13. julija. Ne samo pri turistih tudi pri domačih gorjancih se nesreče v strmih pečinah žalibog le prepogosto ponavljajo. 12 letni France Frelj iz Zabrda je planik iskaje z nekaterimi tovariši lazil po strmih stenah Ratitoveca ter se pri tem poslu ponesrečil. Padel je čez navpično steno do 50 metrov globoko, in na mestu mrtev obležal. Lani se je pri enakem opravilu ponesrečil neki drugi deček, ki je pa, dasiravno hudo poškodovan, vendar le še okrevljal. Mnogo k temu pripomore razvada, da pastirji nabirajo planik po najbolj strmih rebrih in jih potem ptujcem in domačim za male solde prodajajo. Vsled tega brezobzirnega vničevanja ta krasna cvetica po naših planinah vedno bolj gine, ter se nahaja v večji množini le še v najbolj nepristopnih rebrih.

(Od Sv. Gregorja.) Imeli smo 14. julija volitev župana in svetovalcev. Zupanom je bil izvoljen Fr. Oblak. Svetovalci so: Matevž Oblak, Stefan Petrič, Fr. Levstek, Anton Tomšič, Franc Marolt in Jakob Adamič. — Pri nas se nekaj oglašja vročinska bolezen. Dve osebi ste umrli; sedaj pa je mir. — Danes smo šolo slovesno končali. — Vročino imamo prav občutljivo. — Polje precej dobro kaže. Bog nas obvari hude ure!

(Darevi.) Za monsign. Jeranovo dijaško mizo: Neimenovan gosp. doktor 50 gld. — Gospa Kregarjeva v Ljubljani 2 gld. — C. g. Ant. Jamnik, župnik v Sorici 5 gld. — C. g. Janez Tori v Ameriki namestu venca na grob † preč. g. Leop. Ge-strina 10 gld. — Neimenovan bogoslovec 50 nov. — Za monsign. Jeranov spomenik: C. g. A. Jamnik 5 gld. — Za pogorelec v Hrenoviški fari: C. g. A. Jamnik 2 gld. — Bog plačuj stotero blagim dobrotnikom.

(Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko) ima 17. julija ob 2. popoldne v magistratni dvorani sejo s sledečim dnevnim redom: Načrt zakona o oznamenilu količine za nekatere vrste blaga. — Poročilo o pomočnistvu izven delavnice in domači industriji. — Volitev zastopnika v šolska odbora c. kr. obrtnih strokovnih šol v Ljubljani. — Poročilo, če je obrtovanje nekega obrtnika smatrati za tovarniško ali rokodelsko. — Zvišanje sejmskih pri-

stojbin v Drnovem. — Obrtne pravice tesarjev. — Dovolitev ugodnostij za nova industrijska podjetja v Ljubljani in okolici. — Poročilo o ustanovitvi posebnega urada za pospeševanje industrije in trgovine na Kranjskem. — Poročilo o ustanovitvi obrtnih zadrug v črnomaljskem in tržiškem sodnem okraju. — Volitev zastopnika v deželni železniški svet. — Zbornični račun za l. 1895. — Poročilo o prošnji nekega obrtnika za znižanje pridobitnega davka. — Prošnja nekega mizarja za posojilo v namen nakupa stroja za vrtnanje in dolbenje. — Volilni predlog zborničnih članov za volilno komisijo.

(Zdravje v Ljubljani) od 5. do 11. t. m. Novorojencev bilo je 17. Umrlo jih je 12, mej njimi za škariatice 1, za vrtico (davico) 1, za jetiko 4, vsled nezgode 1, za različnimi boleznimi 5, mej njimi bila sta 2 iz zavoda. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za škariatice 6, za vrtico 5, za trachomom 3.

(Slovenska pesem v Trstu.) Poroča se nam: „Slovenec“ je že poročal v jedni zadnjih števil o veličastni procesiji, ki so jo prvo nedeljo t. m. vodili oo. kapucini na čast presv. Srcu Jezusovemu in pri kateri so se pele tudi slovenske pesmi. — Omenjal je tudi, kako se je obregnil „Il Piccolo“ nad slovensko pesmijo, češ da je bila to demonstracija. Pa kaj „Piccolo“, od njega ne moremo pričakovati družega. Zanimivo v mnogem obziru pa je, kako piše o tem „L' Amico“, ki hoče biti strogo katoliški italijanski tednik, ki izbaja v Trstu. Piše pa tako-le: „V zadnjem koncu procesije je tolpa žensk popevala litanije M. B. v slovanskem narečju (idioma slavo). In ta jezik dozda nepoznan v oni cerkvi. je kazal znamenje demonstracije! Nekaj sladkega, da, svetega in vzvišenega je molitev, Stvarniku všeč bodisi v kateremkoli jeziku, če le prihaja iz čistega in spokornega srca, toda nam so te poperke bile na ušesa ne kot molitev miru, kot češčenje božje, marveč kot žaljenje naše narodnosti. — Da, kot žaljenje; kajti druga leta so one ženske, ki so gotovo tudi takrat bivale v našem mestu, združeno z nami pele laške pesmi, ali pa tudi lepo pametno po tiho molile. Letos se je stvar obrnila. Mi se ne spuščamo v boj s temi ženščeti, nikakor ne, ker one se v svoji priprostosti gotovo ne razumejo na politiko, toda protestiramo najodločneje v imenu celega ljudstva proti onim intrigantom, ki prišedši iz divjih hribov Kranjske porablajo vsako sredstvo, da dosežejo svoj namen! Te ženske so bile zapejlane in ravnale so tako nespametno, kot slepo orodje, vender prepričani smo, da niso znale za posledice. Da, posledice bi lahko bile grenke. One ne znajo za nesramni boj, ki ga bijejo gotovi Slovani (certi Slavi) zoper vse, kar diši po laškem. One ne znajo, da so laški kapucini trn v očesu radikalnim Slovanom, ki skušajo na vse načine provzročiti prepire in skandale pri javnih verskih opravilih, da bi le policija bila prisiljena odpraviti ali prepovedati te procesije, ki tako impozantno spričujejo vero in narodnost našo. Kaj bi rekla ta gospoda, ko bi Tržačanom prišlo v glavo, da bi šli v Ljubljano ali Zagreb in bi tam provzročili jednake demonstracije. Gotovo, kdor bi si upal tam peti laške pesmi, posvetili bi mu, da bi mu nikdar več kaj tacega ne prišlo na misel in po pravici, pravim jaz. Ravno tako pa moramo tudi mi braniti, da se v srcu mesta verska opravila ne zlorablajo v službo politike. In še druga posledica bi lahko prišla. Tržačani tolerantni čez skrajno mejo, toda nikakor ne tepci, da bi tako pustili po sebi teptati, dali bi lahko občuten nauk gotovemu služabništvu slovanskemu, ki živi od našega kruha! V Trstu je nekaj tisoč slovanskih dekel, ki so semkaj prišle dela iskat. In mi jih redimo v svojih hišah, ravnamo z njimi ljubeznjivo ko s hčerkami. Pa kaj imamo od tega? Ne da bi se pokazale za to hvaležne, nekatere izmed njih odgovarjajo s takimi demonstracijami!“ Tako piše italijanski list, ki pravi, da je katolišk, o slovenski pesmi v Trstu. Komentara ne bom pristavljaj, ker ga ni treba. Pisano je jasno. Kdor je s premislekom bral, mora marsičemu pritrditi, a čuditi se ob enem, kako more katoliški list Tržačane že tako na svojo narodnost preponosne, da ne rečem hujše, šuntati zoper dekle, ki jih sam imenuje nedolžne, da v svoji priprostosti gotovo niso mislile

na politiko, ko so pele slovenske pesmi. Očita jim, da jedó laški kruh, ko da bi ne bilo nobenega Laha, ki je slovenski kruh! — Tako pišejo čfutsko-liberalni listi, kjer vlada zloba in strast. List, ki hoče biti katolišk pa tako piše, zlorablja svoje častno ime. —

(V Gorjanskem pri Komnu) so obhajali v nedeljo 12. jul. shod sv. Mohorja in Fortunata, in sicer prvič in zadnjič v novi cerkvi. Prvič zato, ker je bila komaj pred mesecem dni posvečena, zadnjič pa zato — ker se bo 6. junij vsacega leta obhajal v spomin posvečenja cerkve in ne več 12. julija. Drugi vzrok je pa menda tudi ta, da je ta dan 12. julija v tej vasi semenj. — Semenji in pa spreved z Najsvetejšim ne gresta skupaj. Komaj je popoldne končala služba božja, že čuje se iz lin starega Gorjanskega zvonika (zvonik pri novi cerkvi ostal je stari) tužni glas zvonov, kateri naznanja, da se bo danes izročilo hladni zemlji telesne ostanke prve vrste poštenjaka v vsakem obziru — namreč Antona Zavadlala, posestnika in podžupana v Klancu pri Gorjanskem, kateri je umrl nagle in neprevidene smrti. V soboto zjutraj ob 3. uri šel je po lestvi v bližnji hlev, da bo dal volom jest. Ko je prišel na vrh lestve, je ubogi Anton v znak tako nesrečno padel, da je obstal mrtev. Zaduje besede njegove, katere so slišali domači, so bile: Jezus, Marija! Prišli so hitro na pomoč — pa prekasno — izdihnil je že svojo blago dušo. — Bil je zmirom in povsod izgleden katoličan, pošten občanar, priden gospodar. Ravno radi tega, ker je bil tako vzgleden, je vsem žal, da nas je on okoli 50 let star, v najboljši dobi zapustil. Za njim žaluje brat, profesor v Dubrovniku Miha Zavadlal, in 5 otrok, med temi trije neprekrbljeni dečki in žena. Naj v miru počiva!

(C. kr. poštnehranilnični urad na Dunaji) z okrožnico minole dni razposlano objavlja podatke o prometu v mesecu juniju. V tem času se je 1,105.958 krat vložilo za 131,416.304 gld.; od tega po naših krajih pride na Stajarsko vlog za 4,517.158 gld., na Koroško 1,445.499 gld., na Kranjsko 1,196.065 gold., na Primorje 2,370.505 gold., na Dalmacijo 623.201 gld.; izvzelo pa se je po državi 297.515 krat v znesku za 131,233.187 gld., od tega na Stajarskem za 285.860 gld., na Koroškem 414.253 gld., na Kranjskem 363.284 gld., po Primorskem 1,111.104 gld., po Dalmaciji 103.671 gld. Od dne 12. januarja 1883, ko je zavod začel poslovati, pa do konca junija letos se je po nabiralnicah 93,094.198 krat vložilo skupaj za 10.986,238.431 gld. 84 kr., a vrnilo 25,422.960 krat za 10.882,707.192 gld. 62 kr., tako je v blagajnici preostalo čistih 103,531.239 22 kr. Med povračili nahaja se tudi 30,444.415 gld., za kar je urad vložnikom na željo kupil in odposlal vrednostnih papirjev. V prometu nahaja se 12.001 knjiga-rentovnica, vredne so 24,499.800 gld., potem 1,148.744 vložnih in 29.699 čekovnih knjižic. Izmed vložnikov je neki Slovenec prišel ob svojo knjižico, ki jo je dobil na Slatini pri Rogatecu, velja 50 kr. Novo ime dobila je pošta v Križevcih ali pri Sv. Križu blizu Ljutomera in pa ona pri Sv. Lenartu v Slovenskih Goricah; prva bo zanjprej na poštne pečatu veljala za „Kreuzdorf in Steiermark“, a druga za „St. Leonhard in Steiermark“. Slovenski pa nič?

Društva.

(Društvo „Pripravniki dom“) ima v ponedeljek, 20. t. m. ob 11. uri svoj prvi občni zbor v konferenčni sobi tukajšnjega c. kr. učiteljskega, da si izvoli društven odbor. Ob tej priliki se bodo vsprejemali tudi novi društveniki. Zeleti je temu prekornostnemu in nepotrebnemu podjetju prav obilne vdeležbe.

(Vabilo k veselici.) katero priredi slovensko katoliško delavsko pevsko društvo „Zvon“ dne 19. julija 1895 na Koslerjevem vrtu s prijaznim sodelovanjem sl. godbe c. in kr. pešpolka Leopold II., kralj Belgijev št. 27. Vspored: 1. Prolog. govori gosp. Altman. 2. Petje: a) „Zvonu“, zbor, F. Ferjančič. b) „Slava Slovincem“, zbor, Heidrich. c) „Občutki“, zbor z bariton-solo, poje g. Tavčar, I. Aljaž. d) „Jadransko morje“, zbor, Heidrich. d) „Naša pesem“, zbor, F. Ferjančič. Petje vodi društveni pevovodja gosp. I. Rus. 3. Godba. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Vstopnina za ude kršč.-socialne organizacije za osebo 10 kr., za ostale 20

kr. za osebo. Otroci prosti. Zvečer ob 9. uri umetelni ogenj. K obilni udeležbi vabi vse delavce in njihove prijatelje društveni odbor.

(Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem) napravi v nedeljo dne 19. malega srpana 1896. ob 1/4 uri popoldne javen shod v gostilni pri gospodu Mösslachlerju v Šent Ilji. — Vspored: 1. Pozdrav in nagovor predsednika. 2. Kaj naj kmet stori, da mu bolje pojde. 3. O sedanjem političnem položaju in o šoli. 4. Razni nasveti. 5. Prosta zabava. — Na ta shod, ki bo radi važnih govorov prav imeniten, vabi uljudno odbor.

(Centralna posojilnica slovenska) v Krškem je izdala svoje II. izvestje, iz katerega posnamemo sledeče: „Centralna posojilnica slovenska“ je vseslovenska denarna zadruga, ki ne bode glede sedeža na nobeno stalno mesto navezana. Vsaj ona ne namera z osebami v zvezo stopiti, tudi ne z gotovino razpolagati. Novec nabirati namerava le pri denarnih zavodih in takoj le denarnim zavodom zopet oddajati. Naloga podpisanega načelstva je le posredovanje mej posojilnicami slovenskimi. — „Centralna posojilnica“ se je v teku malih mesecev kar obstoji, pokazala že živo potrebna; kajti pomagala je po najnižjih obrestih marsikateri posojilnici, kateri drugi zavodi niso mogli ali niso hoteli na ta način vstreti, kakor je to storil naš zavod, kateri bode zlasti radi tega tudi v bodoče jednako deloval, ker nima skoro nikakoršnih upravnih stroškov, in ker mu denar niti 24 ur ne leži brezobrestno. „Centralna posojilnica slovenska“ je osnovana jednako, kakor nemško posojilništvo, kakor n. pr. Raiffeisenova posojilnica v Neuwiedu, ki je štela lani 1812 društev za svoje člane in imela 61 milijonov mark prometa. Do zdaj se je „centralni posojilnici slovenski“ pridružilo 10 posojilnic, od katerih je dobila ona (po 5 gld.) in delež (po 100 gl.) in nekaj vlog; poslala jim je pa več ali manj velike hranilne vloge in nekaj posojil. Zadruga ima torej že veliko zaslonbo pri svojih zadružnih posojilnicah. Volitev v načelstvo pri občnem zboru je pokazala isti rezultat, kakor pri ustanovnem zboru; izvoljeni so namreč bili soglasno v načelstvo vsi poprejšnji odborniki. V nadzorstvo so bili pa tudi jednoglasno izvoljeni gg.: Andrej Levak, ravnatelj posojilnice v Brežicah; Leopold Schwentner, namestnik ravnateljev pri posojilnici v Brežicah; Fr. Rohrman, ravnatelj posojilnice v Mokronogu in Jak. Rižnar, ravnatelj posojilnice v Radečah. „Centralna posojilnica slovenska“ obrestuje hranilne vloge po 4 1/4, posojila po 4 1/2 odst.

Telegrami.

Išl, 16. julija. Cesarica Elizabeta je dospela včeraj zvečer iz Solnograda.

Dunaj, 16. julija. Včeraj popoldne se je v okraju Neubau podrl oder pri neki stavbi. Več delavcev je padlo v globočino. Jeden zidar je bil takoj mrtev, trije delavci težko in štiri lahko ranjeni.

Dunaj, 16. julija. Ravnatelj tehnologičnega obrtnega muzeja, dvorni svetnik Exner, se je podal v Pariz, da v ime avstrijske vlade preskrbi prostor za avstrijske razstavne predmete na ondotni svetovni razstavi leta 1900.

Levov, 16. julija. Ministerski predsednik grof Badeni je odpotoval včeraj ob 3. uri popoldne na Dunaj.

Budimpešta, 16. julija. Razprave mej srbsko in ogersko vlado radi odprave takozvane mejne zaprtije za srbske prašiče so se danes dognale. Vlada je načelno ustregla željam Srbije. Ta sme odposlati čez mejo vsak teden 300 prašičev, vendar jih pa morajo poprej preiskati ogerski organi.

Pariz, 16. julija. „Agence Havas“ poroča, da so turški vojaki umorili zopet več kristijanov. „Asty“ piše, da vlada ne bode dovolila krščanskim poslancem posebne seje.

Rheims, 16. julija. Ob navzočnosti mnogobrojnega občinstva se je odkril včeraj spomenik Ivane d'Arc. Vojni minister Billot je v svojem govoru omenjal, da je Ivana d'Arc v 15. stoletju vzbudila narodni čut, ki je sedaj prešel v meso in kri francoskega naroda. Predsednik Faure je izročil izdelovalatelju spomenika veliki križ častne legije.

Rim, 16. julija. Dekan sv. kardinalskega zbora, kardinal Monaco la Valetta, je umrl

Menjalnica bančnega zavoda

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
saznamovanih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

včera v Ageroli pri Neapolju, kamor se je bil podal iz zdravstvenih ozirav.

Carigrad, 16. julija. Včera je vsprejel sultan novega rumunskega poslanika v avdijenci. Poslednje dni so se vršila ministerska posvetovanja.

Madrid, 16. julija. „Imperial“ poroča iz Havane: Maksimo Gomez pelje četo 12 tisoč vstajev proti zahodu. Nevarnost je tem večja, ker nimajo vojaki potrebnega živeža. Meseca marca se jim je izplačala zadnja plača.

Madrid, 16. julija. Brzjav iz Kube poroča: Pri mestu Mantazas so napadli vstajši železnični vlak, ki je vsled tega skočil s tira. Osem oseb je bilo ubitih in 12 težko ranjenih. Več vozov se je popolnoma razbilo.

Madrid, 16. julija. Po uradnih poročilih o vojski na Kubi je umrlo 3967 vojakov za rumeno mrzlico, 988 za raznimi boleznimi in 968 (?) je bilo ubitih ali umrlo vsled dobljenih ran. Vseh vojakov na Kubi je bilo 130.000.

Foulard-svila 60 kr.

do gl. 3-35 meter, — japonska, kitajska itd. v najnovejših vzorcih in barvah, tudi črna, bela in barvena **Henneberg-svila** od 35 kr. do gl. 14-65 meter — gladka, progasta, križasta, vzorčasta, damasti itd. (ok. 240 razn. kakovostij in 2000 razn. barv, vzorcev itd.) **Poštnine in carine prosto na dom.** — Vzorec obratno. — Dvojni pismeni pošto v Svico.

Tovarne za svilo G. Henneberg
26 c. in kr. dvorni zalagatelj, **Curth.** 17-9 2

Proti revmatičnim bolečinam

uporablja se za vrbiranje bolečih telesnih delov
antirreumon lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta).
Cena steklenici 25 kr. 125 (50-21) 5

Vsebina 14. zvezka 1896:

1. Ob zapuščenem gradu. Zložil Anton Medved.
2. Vlahinji. Zložil Anton Medved.
3. Najmlajši mojster. (Povest iz l. 1608.) Spisal Velimir. (Dalje.)
4. Materina obljuba. (Povest.) Spisal Dobrávec. (Dalje.)
5. Vzori in boji. Po prijateljevih pismih priobčil Jčž. Ošaben. (Dalje.)
6. Vsem bratom pozdrav. Zložil A. Hribar.
7. Dr. Vatroslav Oblak. Spisal Fr. S. Lekše.
8. Ptuj. (Krajepisno-zgodovinska črtica.) Spisal o. H. Salamun. (Dalje.)
9. Solnčna gorkota in nje vzrok. Spisal dr. Simon Šubič.
10. Izprehod na Notranjsko. Spisal dr. Fr. L.
11. V slovo Bohinju. Zložil F. S. Finžgar.
12. Književnost. Slovenska. Hrvaška. Maloruska.
13. Razne stvari. Iz belokranjskega besednega zaklada. Priobčil I. Šašelj. (Dalje.)
- Na platnicah: Socijalni pomenki. (Dalje.)
- Še vedno „Rudolfovo“! Davek za kolesarje. — Slike: 1. Zetev. 2. Pri obedu. Risal Anton Koželj.
3. Dr. Vatroslav Oblak. 4. Ptuj od vzhodne strani.
5. V Vipavi pred 60 leti.

Umrli so:

15. julija. Ludovik Dzinski, hranilničnega uradnika sin, 9 let, Rimska cesta 6, škrlatica.

Tuji.

14. julija.

Pri **Stonu**: Zerza, Hora, Grader, Leitersderfer, Goldhamer, Bing, Rudolf iz Dunaja. — Lomin iz Zminja. — Sabatil iz Zateca. — Koppmann iz Grada. — Negro iz Kranja. — Gessner iz Prage. — Černe iz Tomaja. — Weiss iz Trsta.

— Calisto iz Grada. — Žužek iz Trnovca. — Walter iz Graudenza. — Košar iz Ilir. Bistrice. — Vianelli iz Rovinja. — Redl iz Gorice. — Wagner iz Grellingen-a. — Gregorič s Krškega. — Den iz Tržiča.

Pri **Maliču**: Pajk, Lackenbacher z Dunaja. — Lang, Budinek iz Beljaka. — Nowak iz Hermaburg-a. — Spitzer iz Krapine. — Bialing iz Draždan. — Schwab iz Postojne. — Micula iz Trsta. — Billieh iz Celovca. — Müller iz Pulja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Ploehberger iz Zagreba. — Nussi iz Vidna. — Winter iz Opatije. — Jeglič iz Idrije.

Pri **bavarskem dvoru**: Bugar iz Zabrega. — Rožič, Sehnabl iz Kamnika. — Ferjan iz Loke.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
15	9. zvečer	735.2	22.0	sl. jug	skoro jasno	
16	7. jutraj 2. popol.	734.8 735.2	15.9 23.4	sr. svzh. sl. jug	sk. jasno oblačno	0.0

Srednja včerašnja temperatura 21.4° in za 1.6° nad normalom.

Ofertna obravnava

za popravo župne cerkve in zvonika na Homcu
se bo vršila

v sredo, 29. julija 1896, ob 9. uri dopoldne
ter se p. n. podjetniki vabijo, da za stavbno podjetje, po odbitem gradivu in vprežni tlaki na 13.700 gld. proračunjeno, vložijo svoje s 700 gld. opremljene ponudbe pri podpisnem župniku.

Spopolnjeni tehnični pomočki in drugo se more ogledati od četrta (16. t. m.) dalje vsak dan v tukajšnjem župnišču.

Na Homcu (pošta Mengeš). 13. julija 1896.

Za stavbni odbor:

V. Bernik,
načelnik.

506 3-2

Sprejme se poštna ekspeditorica

(na deželi), katera je že službovala ter je zmožna samostojno delovati. Taiste, ki bi prevzela tudi druga pisarniška dela, imajo prednost. — Plača po dogovoru. 507 3-1

Ponudbe pod šifro **J. D. 48** upravnistvu „Slovenca“.

Štev. 20.432.

508 1-1

Razglas.

Podpisani magistrat daje na znanje, da je dovolila c. kr. državna železnica za 50% znižano vozino le za oni stavbinski material, ki se potrebuje v resnici za popravilo po potresu poškodovanih ljubljanskih hiš.

Vse drugo blago je od te olajšave izključeno in bi vsaka zloraba te olajšave imela zelo neugodne posledice.

Magistrat dež. stolnega mesta Ljubljane,
dné 13. julija 1896.

Malinovi sirup,

pripravljen iz gorskih malin z najboljšo vonjavo itd.

1 kg. v steklenici 65 kr., pol kg. 35 kr.

Lekarna Trnkóczy,
Ljubljana. 447 5

Vsakdanja razpošiljatev s pošto.

J. Spreitzer,

stavbeni in umetnostni ključar

— v Ljubljani. —

Zahvaljujoč se najtopleje za dosedaj mi izkazano zaupanje, si usojam naznaniti, da sem

ustanovil sedaj novo lastno delavnico v večjem slogu v Parnih ulicah,

ki, oskrbljena z **najnovejšimi pomožnimi stroji**, lahko popolno ustreza vsem tehničnim zahtevam, in prosim, ker razpolagam z izbranimi delavnimi močmi, tudi še nadalje mi zaupati naročila. — Priporočam se posebno v

izdelovanje stenskih vezij, vijakov, sestavin za stroje iz kovanega železa, želez. ovijalnih zatvornic (Rollbalken)

katerih **jedini izdelovatelj sem jaz** na tukajšnjem trgu, dalje za **finejša**

umetnostno - kjučarska dela

kakor: **vrata, ograje za balkone, terase, stopnice in grobove, križe in podobe za zvonike, dalje svetilnice, lestence, sobno pohištvo iz kovanega železa, pristreške, kazala** itd., kakor tudi vsa druga **konstruktorska dela**.

482 6-4

Proračune in risarije zastonj in franko.

Dunajska borza.

Dné 16. julija.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 75 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 „ 90 „
Avstrijska zlata renta 4%	123 „ 40 „
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101 „ 20 „
Ogerska zlata renta 4%	122 „ 55 „
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	99 „ 55 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	976 „ — „
Kreditne delnice, 160 gld.	362 „ — „
London vista	119 „ 80 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 „ 75 „
20 mark	11 „ 73 „
20 frankov (napoleonidor)	9 „ 51 „
Italijanski bankovci	44 „ 45 „
Č. kr. cekini	5 „ 65 „

Dné 15. julija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	144 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157 „ 75 „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	189 „ 75 „
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 „ 50 „
Tisne srečke 4%, 100 gld.	139 „ 25 „
Dunavske vravnave srečke 5%	126 „ 50 „
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 „ 50 „
Posojilo goriškega mesta	112 „ — „
4% kranjsko deželno posojilo	— „ — „
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 „ 35 „
Prioritetne obveznice državne železnice	225 „ — „
„ južne železnice 3%	170 „ 50 „
„ južne železnice 5%	128 „ 80 „
„ dolenskih železnice 4%	99 „ 50 „

Kreditne srečke, 100 gld.	198 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	— „ — „
Avstrijskega rubečega križa srečke, 10 gld.	18 „ — „
Rudolfove srečke, 10 gld.	22 „ 50 „
Salmove srečke, 40 gld.	70 „ — „
St. Genois srečke, 40 gld.	68 „ 50 „
Waldsteinske srečke, 20 gld.	— „ — „
Ljubljanske srečke	22 „ — „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	157 „ 75 „
Akcije Ferdinandove sev. železn. 1000 gl. st. v.	3410 „ — „
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	415 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	104 „ — „
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	61 „ — „
Montanska družba avstr. plan.	81 „ 50 „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	159 „ — „
Papirnih rubljev 100	126 „ 87 „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri zrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulatna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.